

İkinci Irak Savaşı'nda Bir Mücadele Konusu Olarak Habercilik Etiği

Arş. Gör. Utku Uraz AYDIN

Özet

Gazetecilik alanı, belirli bir özerk işleyiş biçimine sahip olmasına rağmen, Pierre Bourdieu'nün tanımladığı diğer alanlar içinde ekonomik ve siyasal alanların etkisine en fazla maruz kalanlardan biridir. İkinci Irak Savaşı'yla birlikte "ulusal çıkarlara" uygun bir haberciliği sağlamak üzere uygulanmaya başlanan "embedded muhabirlik" ve bunun karşısında izlenimlerini serbestçe ifade etmek için gazetecilerin daha öznel bir dille internette yayınladığı savaş günlükleri bu mesleki alan içerisinde etik ve sorumluluk çerçevesinde yeni bir mücadele başlatmıştır.

Anahtar kelimeler

Gazetecilik Etiği, Bourdieu, Warblog.

Resumé

Parmi les divers champs mentionnés par Pierre Bourdieu, le champ journalistique est un de ceux qui subissent le plus l'influence des champs économique et politique. La mise en place, durant la Seconde Guerre d'Irak, du système de "journalisme incorporé" afin d'assurer un journalisme qui ne porte pas atteinte aux intérêts nationaux et face à celui-ci le recours à la publication de *warblogs* permettant d'exprimer plus librement les impressions et les témoignages des reporters, peuvent être appréciés comme les éléments d'une nouvelle lutte centrée sur l'éthique et la responsabilité professionnelle au sein de ce champ.

Keywords

Ethique journalistique, Bourdieu, Warblog.

1. Bourdieu'nün Sosyolojisinde Habitus ve Alan Kavramları

Fransız sosyolog Pierre Bourdieu, toplumsal yapıya ve bu yapının çeşitli uzamlarında yer alan aktörlere ilişkin analiz yöntemini, "yapısalcı bir konstrüktivizm" olarak tanımlarken toplumda eyleyenlerin bilincinden ve iradesinden bağımsız nesnel yapıların varolduğunu, ve bu yapıların eyleyenlerin pratiklerini veya temsillerini yönlendirme kapasitesine sahip olduğunu ileri sürer (Corcuff, 2000, ss 30-31). Konstrüktivizm üzerine vurgusunda ise, bir yandan algılama, düşünce ve eylem şemalarının (Habitus), bir diğer yandan da toplumsal yapıların (Alanlar) bir sosyal oluşum içerisinde bulunduğunu anlatmak ister. Böylece toplumsal gerçeklik, "bedene dönüşmüş tarih" olarak tanımlanan habitus ile "şeye dönüşmüş tarih", yani alanlar arasındaki karşılaşmanın ürünüdür. Dolayısıyla tarihin gerçekleşmesi ne yalnızca bilinçte ne de yapılarda bulunmaktadır, fakat ikili bir konstrüktivist hareketin, dışsallığın içselleştirilmesi ve içselliğin dışsallaştırılmasının bir sonucudur (Corcuff, 2000, s.31).

Bourdieu'nün habitus şeklinde tanımladığı olgu, bir ölçüde, ilk sosyalleşme deneyimlerimizde (birincil habitus) ve daha sonra, yetişkinlik yaşamımızda (ikincil habitus), toplumsal yapıların kafalarımıza ve bedenlerimize girişi, bunların içselleştirilmesidir. Bu kavramla Bourdieu bireysel veya öznel olanın dahi kolektif olduğunu vurgulamak ister: "Habitus, toplumsallaşmış bir özneliktir" (Bourdieu ve Wacquant, 2003, s.116). Habitus en açık ve "somut" haliyle, "yapılandırıcı yapılar olarak işlemeye hazır yapılanmış yapılar" ve "kalıcı ve aktarılabılır yakınlıklar sistemi" olarak tanımlanır (Bourdieu, 1989, s.88).

Bourdieu'nün sosyolojisinde habitus'u tamamlayıcı nitelikteki diğer anahtar kavram, yukarıda "şeye" yani kurumlara dönüşmüş tarih olarak sözünü ettiğimiz

alanlardır. Bourdieu çeşitli alanlar tanımlar: edebiyat alanı, gazetecilik alanı, siyaset alanı, iktisat alanı, sportif alan... Her alanın kendine özgü bir sermayesi, bir yatırımı, tahakküm edenleri ve tahakküm altında olanları vardır. Her alan hem bir güçler alanıdır, çünkü eşitsiz bir kaynak –sermaye– dağılımı ve dolayısıyla ezeni ve ezileni vardır, hem de bir mücadele alanıdır: Bu alandaki eyleyiciler orada hakim olan güçler dengesini ve hatta alanın kapsamını –sınırlarını- değiştirmek yahut muhafaza etmek için mücadele ederler. Bourdieu'nün sosyolojisinde, Marx'tan farklı olarak sermaye yalnızca ekonomik sermaye anlamında kullanılmaz. Her alanda, o alan içinde geçerli bir sermaye/kaynak türü vardır (kültürel sermaye, siyasi sermaye) ve mücadele bunun için yürütülür.

2. Ekonomik ve Siyasi Alanların Cenderesinde Gazetecilik

Pierre Bourdieu'ye göre, gazetecilik de, kendi eyleyicileri, özgül sermaye biçimi, tahakküm edenleri ve tahakküm altında bulunanları, iç ve dış mücadeleleri olan bir alandır. Fakat gazetecilik alanının çok önemli ve belirleyici bir özelliği diğer kültürel üretim alanlarından, hukuk alanından, bilim alanından çok daha fazla dış güçlere bağımlı olmasıdır. İzlenme-oranı aracılığıyla pazarın yaptırımçı etkisinin, diğer bir ifadeyle ekonomik alanın baskısı altındadır (Bourdieu, 1997, s.59). Ekonomik alanın dayattığı rekabet bu alanın en önemli belirleyenlerinden biri olarak görülmektedir. Bu alanda herkes diğerleriyle sürdürdüğü rekabet içinde, sahip olduğu, ve söz konusu alan içindeki konumunu ve dolayısıyla da uygulayacağı stratejileri belirleyen kuvveti devreye sokar. Daha büyük bir pazar payı elde edebilmek için yürütülen bu rekabet, pratikte haber atlatma, bir haberi ilk önce verme, başkaları daha önce bir haberi işlemişse bunun gerisinde kalmadan, aynı meseleyi başka bir boyutuyla işleme (böylece, tüm gazeteleri/kanalları karşılaştırmalı olarak okuduğu/izlediği farz edilen bir kitlenin gözünde arayı kapatma, hatta ön plana çıkmayı sağlama) gibi edimlerle kendini gösteren gazeteler/kanallar arası ve gazeteciler arası bir rekabet şeklinde gerçekleşir.

Bu olağan dönemlerde işleyen mekanizmalara, savaş koşullarının oluşturduğu kriz dönemlerinde bir diğer dış etki eklenir. Bu dönemlerde, siyasi alana hakim olan “ulusal çıkarlar” söylemi kendini çeşitli alanlarda hissettirmekle (ekonomi, felsefe, üniversite...) birlikte en yoğun baskıyı, şüphesiz gazetecilik uzamı yaşar. Vietnam savaşında, –dönemin özgül güç ilişkileri çerçevesinde– eli kolu serbest bırakılan medyanın, asker cesetleri ve Vietnamlı sivil ölümlerin görüntülerini yayınlaması savaşa karşı muhalefetin büyümesine sebep olur. Bu nedenle ABD'nin sınır ötesi hareketlere girişmeye cesaret edemediği 70'lerin sonu ve 80'li yıllar, Amerikan yönetimi açısından gazetecilik alanının da denetim altında tutulacağı, hatta “ulusal çıkarlar” yolunda seferber edileceği yeni bir dış müdahale doktrini tasarlamakla geçmiştir. Vietnam sendromundan kurtulmaya yönelik asıl sistematik çaba, 1984 yılında ABD Başkanı Ronald Reagan'ın Savunma Bakanı Caspar Weinberger tarafından geliştirilen yeni doktrinde görülür. Yaptığı bir konuşmada Weinberger, Vietnam sonrası sınır ötesi hareketler için belli kriterler tespit eder. Bu kriterlere göre, Amerikan askeri güçleri yalnızca son aşamada, başka çözüm yolunun kalmadığı koşullarda ve ancak Batı'nın hayati çıkarları söz konusu olduğunda kullanılmalıdır. Bu koşullar oluştuğunda, hareket kesin bir zafer elde etme niyetiyle, gerekli tüm güçler seferber edilerek ve olabildiğince az askeri/sivil kayıpla gerçekleştirilmelidir. Son olarak,

müdahalenin yürütülebilmesi için olmazsa olmaz bir diğer koşul da kamuoyunun ve de özellikle Amerikan halkının desteğinin sağlanmasıdır. Görüldüğü gibi tüm bu koşullar ve kriterler, Vietnam yenilgisinin bir benzerinin yaşanmasını engellemeye yöneliktir ve bu çerçevede, gazetecilere kamuoyunun müdahaleye yönelik rızasını üretme görevi biçiliyordu. Baba Bush'un şürekası (Powell, Scowcroft, Cheney) tarafından 1989'da yeniden ele alınan doktrinde, Soğuk Savaş boyunca komünizmin sahip olduğu işlevin yerini tutabilecek nefret edilesi bir düşman imajının siyasal pazarlama yöntemleriyle çizilmesi önemle vurgulanır (Achcar, 2000, ss.10-11).

Panama'daki küçük çaplı ve kısmen başarılı operasyonun ardından, Saddam Hüseyin'in Kuveyt'e karşı giriştiği işgalin uluslararası topluluğun gözündeki gayrı meşruluğunda, Washington'un Orta Doğu'ya yönelik emperyal yayımlacılığı gerekli meşruiyeti bulur. Her ne kadar Weinberger'in kriterlerinde ifade edildiği gibi Batı'nın hayati çıkarları söz konusu olmasa da, medyanın etkili yayınları sayesinde, mesele tüm Avrupa ve ABD kamuoyunda uluslararası bir tehdit olarak algılanır. Bu dönemde, tıpkı Kosova savaşında Miloseviç ile ve 11 Eylül sonrasında Usame Bin Ladin hakkında yapılacağı gibi medyada İkinci Dünya Savaşı'na sistematik göndermeler yapılarak Saddam Hüseyin, 20. yüzyılın en acımasız lideri olarak sunulan Hitler'le özdeşleştirilir.

Ancak siyasal alanın doğrudan bir müdahalesinin dışında da, tüm savaşlarda gazeteciler mesleklerinin gereği olan davranış biçimleri ile habituslarına işlemiş olan "ulusal bir benmerkezciliğe" dayalı vatanperver refleksleri arasında sıkışır ve çoğu kez, bu habitusun Bourdieu'nün deyimiyle tıpkı bir yay gibi devreye girdiğini görürüz. Bourdieu habitus olarak tanımladığı yatkınlık sistemlerinin aktarılabirliği üzerinde durur. Burada da habitusun oluşturucu bir unsuru olan vatanperverliğin, işlendiği ve geçerli olduğu alanın (toplumsal-siyasal alan) dışında mesleki alana aktarıldığını ve orada işlemeye başladığını görürüz. Dolayısıyla çoğu kez siyasal alanın açık müdahalesine gerek kalmadan, bu alanın şekillendirdiği zihinsel yapılar aynı işlevi görür. Böylece açık bir sansüre gerek kalmadan, içselleştirilmiş bir oto-sansür devreye girer. Falkland savaşı sırasında Max Hastings, İkinci Dünya Savaşı'nda gazeteci olarak görev yapan babasının şu sözlerini aktarır: "Ülken savaştaysa, senin haberciliğin de bu savaşın uzantısı olur. Nesnellik ancak kara bulutlar dağıldıktan sonra söz konusu olur". Hastings'in kendisi de savaş alanından dönerken aynı "duyguyu" söyle anlatır: "Bu birliğin [Görev Birliği] duygu ve düşünceleriyle tam anlamıyla özdeşleşmem gerektiğini hissediyorum... Yazı yazarken şöyle düşünürsünüz: Etrafımdaki adamların neler yaptığını anlatmanın ötesinde bu savaşı kazanmaya yardımcı olabilecek neler söyleyebilirim". Vatanperverliğin bir gazetecinin habitusunun belirleyici bir parçası olmadığı hallerde de sansür özümsemiş bir biçimde mesleğinin icrası sırasında muhabir tarafından kendine uygulanabilir. Burada belirleyici etkenler, haberlerinin merkezde bulunan editörler tarafından sansürleneceği düşüncesi yahut cephede birlikte vakit geçirdikleri askerlerle kurulan duygusal bağlar olabilir. Falkland Savaşı sırasında The Sunday Times için savaşı takip eden John Shirley, "silahlı kuvvetlerle aşk ilişkisi yaşadığını" söyler (Williams, 1998, ss.191,192, 201). Askerlerle zor koşullar içinde kurulan bu dostluk ilişkisi ve özdeşleşme duygusu, askeri kuvvetlerin aleyhine olabilecek çeşitli bilgilerin, "dostlara" haksızlık etmemek adına gizlenmesine sebep olabilir.

3. Embedded Muhabirlik

Ne var ki gerek siyasal alanın doğrudan müdahalesi, gerek bilinçlere nakşolmuş ve savaş koşullarında hortlayan ulusal çıkarları mesleki kurallardan üstün tutma refleksleri, gerekse cephede kurulan ilişkiler, gazetecilik alanında olgusal gerçekliğin arayışındaki çatlak sesleri tümüyle engellemeyi başaramamıştır. 11 Eylül saldırılarının ardından kitlesel boyutta gelişen milliyetçi ve Amerika yanlısı motivasyonun, Afganistan müdahalesi boyunca, gücünü yitirerek de olsa iş gördükten sonra, İkinci Irak Savaşı'nın arifesinde hızını tüketmesi, ve Irak'ın kitle imha silahlarına sahip olduğu tezinin, BM araştırma komisyonu tarafından yalanlanmasına rağmen ABD ve müttefiklerinin savaşı başlatma konusundaki ısrarı, ABD'nin dünya kamuoyu gözündeki meşruiyetinin silinmesi ve savaş karşıtı rüzgarların güçlenmesine yol açmıştır. Hegemonyasının bu denli sarsıldığı bir dönemde savaş hazırlıkları yapan Washington, gazeteciler açısından etik kaygıların her hangi bir şekilde devreye girmesini önleyecek yeni bir denetim mekanizması tasarlar ve yürürlüğe koyar. Embedded (iliştirilmiş) muhabirlik olarak anılan bu yeni sistem, savaş hakkında oluşturulacak medyatik gerçekliğin perdesini aralayacak her türlü "kaçacağı" önlemeye yönelik kapsamlı bir denetim öngörür. Embedded'lik sistemine göre, haberciler, elli maddelik bir sözleşmeyi imzaladıktan sonra 2 ila 3 ay arası bir dönemi, askeri kamplarda, gerek silah teknolojisi, gerek medyaya ilişkin konularda eğitim görebilirler. Amerikalı bir embedded muhabir, kampta öğretilenleri şöyle özetliyor:

« Amerikan birlikleri hakkında öğrendiğimiz bazı bilgiler, düşman açısından değerli olduğu için yazılamıyor. Ama biz hangi bilginin düşman açısından önemli ve değerli olduğunu bilmediğimiz için, genel olarak başımızdaki askeri yetkiliye soruyoruz. Askerlerin en çok önem verdikleri konu zaman ve mekan. Ne zaman nereye gittik, bunların yazılmasını istemiyorlar. Eğitimde bize genel, askeri ve siyasi konularda haber yazmamız yerine, askerlerimizin moral durumunu aktaran haberler yazmamızı, human interest-human touch (İnsani yanları önplana çıkaran magazin) haber ve feature'lar (haber-yorum, izlenim, not) yazmamızı salık verdiler » (akt. Duran, 2003).

Böylece, embedded muhabirler, tümüyle askeri kuvvetlerin verdiği bilgilere mahkumdur, ancak izin verilen fotoğrafları çeker, izin verilen görüntüleri kaydederler. Böylesi dayatmalar altında çalışmayı gazetecilerin ve kurumlarının neden kabul ettiğinin cevabı, Bourdieu'nün işaret ettiği rekabet koşullarında aranabilir. Askeri kuvvetlere mihlanmış olarak mesleğini icra etmek, bilgiye hızlı bir biçimde ulaşmanızı, ve belirli bir koruma altında cepheden (cephenin bir tarafından) yakın görüntüler almanızı sağlar. Pazar payı kapma yarışında haber atlatma ve haber atlamama meselesinin yerine daha önce değinmiştik. Burada da, rekabet koşullarının düzenlediği işleyiş içinde her kurum, diğerlerinin gerisinde kalmamak üzere bu sözleşmeyi imzalar. Bunun en belirgin örneği, savaşın Batı'nınkinden farklı bir temsilini sunan, ve bu alanda Amerikan kanallarının tekeline kıran El Cezire'nin dahi bir embedded muhabirle savaşı izlemesidir.

Oysa bu kolaylıkların yanı sıra embedded muhabirlik, mesleğin vazgeçilmez bir unsuru olan, ve savaş dönemlerinde daha da ihtiyaç duyulan mesafeliliği ortadan kaldırmaktadır. Bu mesafeli veya eleştirel tutum gerek sözleşme tarafından engellenir –sözleşmeye uymayan evine gönderilir- gerekse yukarıda belirttiğimiz gibi cephede,

tanklarda, ateş altında birlikte yaşanan ordu mensuplarıyla kurulan ilişkiler böylesi bir mesafeli tutumu önler. *US News & World Report* dergisi için Irak'ta embedded fotomuhabirlik yapan Chris Anderson, bu ilişkilerin bir diğer boyutuna dikkat çekiyor: “Nesnel olabilmek için günü gününe mücadele ediyorduk. Su, yemek, yatak için onlara bağımlı olduğunuz zaman, onların bakış açısını benimsiyorsunuz” (Guerrin, Guillot ve Regnier, 2003).

Her türlü özerklik kırıntısını yok etmeye çalışan bu anlayış, kapsamına alamadıklarını (embedded olmayanları) “unilateral” [tek taraflı] olarak tanımlayarak sözcüklerle alt etmeye çalışıyor. Embedded’lik uygulaması, piyasa mekanizmaları içinde kendine yer bulmaya çalışan etiği tümüyle saf dışı bırakma arayışıdır. Ne var ki gerçekliğin sunumunu kendi yararına denetleyebilmek üzere Amerikan yönetiminin keşfettiği bu yeni totaliter haber mekanizmasına karşı habercilik etiğini yeniden canlandırmaya çalışanlar da oldu. Böylece, İkinci Irak Savaşı, gazetecilik alanı içinde etik ekseninde yürütülen bir mücadeleye de sahne oldu.

4. Savaş Günlükleri –Warblogs

Savaş boyunca, imzaladıkları sözleşmeye uyarak, çalıştıkları kuruluşa “resmi” haberleri geçtikten sonra embedded muhabirlerin bazıları, savaşa dair kendi izlenimlerini, herhangi bir sözleşmenin dayattığı kriterlere bağlı kalmaksızın özgür bir biçimde internet günlükleri (weblogs) aracılığıyla kamuoyuna aktardı.

İnternet günlüklerinin kısa tarihini hatırlatmak gerekirse, bu günlüklerin ilk 1994’te yayımlandıktan sonra, özellikle 11 Eylül saldırıları sonrasında yaygınlaştığını söylemek doğru olur. Fakat o dönemde, bu günlükler, fazla “liberal” (solcu) bulunan medyaya karşı, daha vatansız bir yaklaşımı savunan muhafazakar yorumcular tarafından yazılmaktaydı. Ancak, İkinci Irak Savaşı’nda, warblog’ların sayısının artması ve (internet kullanıcıları düzeyinde) “kitlesele” sayılabilecek tüketimi sonucu kavram özellikle bu savaş sırasında yayınlanan günlükler için kullanılır oldu (Pisani, 2003).

Ancak şunu kesinlikle belirtmek gerekir ki, bu günlüklerin yazarları, yalnızca ABD’nin askeri müdahalesine eleştirel yaklaşan muhabirlerden veya yorumculardan oluşmuyor. Örneğin *Blogs of War* sitesi Amerikan askerlerine destek amacıyla (ve Fransa karşıtı) gösterilerin düzenlenmesi çağrısında bulunmuştur. Dolayısıyla burada siyasal anlamda bir mücadele aramamak gerekir. Burada belirli boyutlarıyla söz konusu olan, Bourdieu’nün ifade ettiği gibi alanın çeşitli aktörleri (veya eyleyicileri) arasında, meslek etiğinin oluşturucu bur unsuru olan haber verme sorumluluğu ekseninde yürütülen bir mücadeledir. Şüphesiz, tüm blog yayınlayan muhabirler açısından habercilik etiğini savunmaya yönelik idealistçe yürütülen bir mücadele olduğu da ileri sürülemez. Hatta böylesine denetimsiz bir alanda, böylesine öznel bir dilin kullanımı, yukarıda gördüğümüz gibi farklı kaymalara yol açabileceği gibi, bir bilgi kirliliğine de sebep olabilir. Elbette, bu risklerin bilincinde olarak temkinli davranmak gerekmektedir. Fakat bizzat gazetecilik mesleğini icra etmenin koşullarının ortadan kaldırıldığı bir durumda, haber iletmenin kendisi etik bir meseleye dönüşmüştür. Günlükler, yoğun denetim koşulları çerçevesinde, bunun dışına çıkarak hem öznel değerlendirmeleri ifade etmeye yönelik, hem de belirli bir bilgi akışını sağlayan bir gedik olarak görülmelidir.

Savaş günlükleri kısa sürede, “hassas askeri bilgileri” dışarı sızabileceğinden endişe duyan Washington’un tepkisini çekti. Bu çatışmayı en açık olarak CNN’in günlüklere gösterdiği tepkide görebiliriz. CNN için çalışmanın tam zamanlı bir görev olduğunu ve muhabirlerin sadece bu işe yoğunlaşmaları gerektiğini bildiren kanalın yöneticileri, embedded muhabirlerinden Kevin Sites’tan, çok büyük ilgi gören savaş günlüklerini internette artık yayınlamamasını talep etti (Acar, 2003). Fakat savaş günlükleri başka muhabirler tarafından yayınlanmaya devam edildi, ve bölgede yaşananlar açısından önemli bir kaynak oluşturdu. CNN ile muhabiri Sites arasında yaşanan bu çatışma, akademisyenler, hukukçular.vb. çeşitli kesimler tarafından tartışıldı. Kimileri, Sites’in sözleşmeye uymadığını, “iş ahlakını” çiğnediği ileri sürdü.

Bu noktada, internet günlükleri yayınlamanın (savaş döneminde olsun olmasın) gazetecilikle veya habercilikle bir ilişkisi olup olmadığı sıkça tartışılır oldu. San José Mercury ve aynı zamanda blog yazarı Dan Gillmor, savaş günlüklerinin çok önemli bir ihtiyacı karşıladığı kanısında: “Veri yığınına süzgeçten geçiriyorlar ve en önemli malzemeyi bulmamızı sağlıyorlar”. Ona göre bloglar gazeteciliğe varan mekanizmanın parçalarını oluşturuyorlar: “okuyucularımız, dinleyicilerimiz toplu olarak, bizim bildiklerimizden çok daha fazla şey biliyorlar”. Bu tespit sonucunda ise “eğitim”den çok “sohbet”e dayalı bir gazeteciliğin savunusunu yapıyor. Berkeley üniversitesinde bloglar üzerine ders veren Paul Grabowicz ise günlük yazarlarının yaptıkları işin biçimsel açıdan köşe yazarlığına daha uygun olmasına karşın, asıl olarak röportaja çok daha yakın olduğunu ileri sürüyor. İnternet dergisi Feed’in eski yöneticisi Steven Johnson ise blogların gazetecilikle hiçbir ilişkisi bulunmadığını ileri sürerek, bunun bir “bilgi yönetimi işi” olduğunu vurguluyor: “Blogları ilginç kılan, tam da gazetecilik olmamasıdır”. 1994 yılındaki ilk günlüğün yazarı ve program tasarımcısı Dave Winer ise beş yıla kadar blogların gazeteler kadar otorite sahibi sayılacağını iddia ediyor: “Medya o kadar değişmiş olacak ki, bilgi sahibi kişiler, güvendikleri amatör günlüklere başvurarak ihtiyaçları olan bilgiyi arayacaklar” (Pisani, 2003).

Sonuç

Blogların gazetecilik alanı dahilinde olup olmadığı henüz tartışma aşamasında. Çünkü burada söz konusu olan, *alanın sınırları, alanın tanımı üzerinde çeşitli konumlarda bulunan eyleyiciler arasında halen sürmekte olan bir mücadeledir*. Gerek gazetecilik alanına içkin piyasa ilişkileri, gerekse “ulusal çıkar” söylemine dayalı olarak siyasal alan tarafından gazetecilik mesleğinin mutlak bir denetime tabi kılınması ve etik kaygıların alanın dışına itilmesi eğilimi karşısında, gazetecilik mesleğini icra etmeye çalışanlar, sahte bir nesnellik anlayışına karşı, bu sefer tümüyle öznel bir dille, yaşadıklarını, tanık olduklarını hiçbir sansüre takılmadan aktarma yükümlülüğünü yeniden yaşatmaya, alana yeniden dayatmaya çalışmaktadırlar. Etik, onu yeniden gazetecilik alanı içinde geçerli bir sermaye konumuna getirmeyi arzu edenler ile onu alandan tümüyle dışlamak isteyenler arasında bir mücadele nesnesi haline gelmiştir.

Kaynakça

Acar, Ertuğrul. « Cüneyt Özdemir'in bir de günlüklerini okuyun, farkı göreceksiniz », <http://www.dorduncukuvvetmedya.com/article>

Bourdieu, Pierre. (1989). **Le Sens pratique**. Paris : Editions de Minuit.

Bourdieu, Pierre ve Loïc J.D. Wacquant. (2003). **Düşünsel bir Antropoloji için Cevaplar**. çev. Nazlı Ökten. İstanbul : İletişim Yayınları.

Bourdieu, Pierre. (1997). **Televizyon Üzerine**. çev. Turhan Ilgaz. İstanbul : YKY.

Corcuff, Philippe. (2000). **Les Nouvelles Sociologies, Constructions de la réalité sociale**. Paris : Editions Nathan.

Duran, Ragıp « Embedded : İliştirilmiş değil askeri yatılı », <http://www.bianet.org/2003/07/24/21761.htm> (07/04/2003)

Guerrin, Michel, Claire Guillot ve Isabelle Regnier « A Perpignan, les photographes s'interrogent sur leur travail en Irak », <http://www.lemonde.fr> (08/07/2003)

Pisani, Francis. « Internet saisi par la folie des weblogs », <http://monde-diplomatique.fr/2003/08/PISANI/1031> Ekim 2003.

Williams, Kevin . (1998). « Gerçeklerden daha önemli bir şeyler : Savaş haberciliğinde etik sorunlar », A. Belsey & R. Chadwick, **Medya ve Gazetecilikte Etik Sorunlar**, çev. Nurçay Türkoğlu. İstanbul : Ayrıntı yayınları.